

Sygn. akt V KO 113/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie z zażalenia **S. Z.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Rawie Mazowieckiej

z dnia 30 czerwca 2022 r., sygn. akt [...]

o umorzeniu śledztwa

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 9 lutego 2023 r.

wniosku Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu
w Łasku.**

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Rawie Mazowieckiej postanowieniem z dnia 30 czerwca 2022 r., sygn. akt [...], na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. umorzył śledztwo w sprawie „mającego mieć miejsce w okresie od sierpnia 2017 r. do maja 2020 r. w Ł., przy działaniu w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego – sędziego Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, poprzez niewłaściwe prowadzenie postępowania karnego o sygnaturze IV K 186/17, polegające na sporządzeniu uzasadnienia wyroku niezgodnie z wyjaśnieniami oskarżonej S. Z. i poświadczeniu nieprawdy w sporządzonym uzasadnieniu wyroku co do

okoliczności mającej znaczenie prawne, podżeganiu biegłej M. P. do poświadczenia nieprawdy w wydanej ekspertyzie z zakresu pisma ręcznego; podżeganiu biegłego M. H. do poświadczenia nieprawdy w wydanej opinii z zakresu pisma ręcznego; używaniu dokumentów poświadczających nieprawdę w toku postępowania; tworzeniu w toku postępowania sądowego fałszywych dowodów przeciwko osobie oskarżonej; zatajaniu dowodów niewinności oskarżonej o popełnienie przestępstwa, fałszowaniu faktów dotyczących leczenia szpitalnego S.Z., czym działano na szkodę interesu prywatnego S. Z., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. i art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 272 k.k. i art. 273 k.k. i art. 235 k.k. i art. 236 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.” – wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

S. Z. wniosła na to postanowienie zażalenie, do którego prokurator się nie przychylił i z wnioskiem o nieuwzględnienie zażalenia przekazał je do rozpoznania właściwemu miejscowo Sądowi Rejonowemu dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi. Postanowieniem z dnia 7 listopada 2022 r., sygn. akt IV Kp 477/22, Sąd ten na podstawie art. 37 k.p.k. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu przytoczył wydane na gruncie tego przepisu orzeczenia Sądu Najwyższego, w których wskazano, że określona w art. 37 k.p.k. instytucja tzw. właściwości z delegacji może być stosowana, gdy istnieją okoliczności, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny. Zdaniem Sądu występującego z przedmiotową inicjatywą w przypadku sprawy z zażalenia S. Z. okoliczności takie zachodzą, bowiem „zawiadomienie, w przedmiocie którego wydano postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego, a na które wpłynęło zażalenie i ma być przedmiotem sprawy, jest skierowane przeciwko Sędziemu, która orzeka w IV Wydziale Karnym Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi” i która pozostaje „w wieloletnich relacjach zawodowych, koleżeńskich i towarzyskich z innymi sędziami tego Sądu, z racji wykonywania obowiązków zawodowych, wyjazdów szkoleniowych i spotkań integracyjnych”. W takim razie pozostawienie sprawy w sądzie miejscowo właściwym mogłoby wpływać na swobodę orzekania, a w ocenie zewnętrznej i w odbiorze społecznym

wywoływać przekonanie o braku obiektywizmu i bezstronności sędziów, co godziłoby w dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi zasługuje na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie wskazywano na wyjątkowy charakter przepisu art. 37 k.p.k., jako dopuszczającego możliwość odstępiania od fundamentalnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo. Akcentowano również, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie tego przepisu może nastąpić m.in. wtedy, gdy realnie występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w danym sądzie i w odbiorze społecznym rodzić wątpliwości co do tego, że sprawa zostanie bezstronnie rozpoznana. W tym względzie Sąd występujący z inicjatywą trafnie nawiązał do takich orzeczeń Sądu Najwyższego, jak postanowienia z dnia 25 czerwca 2013 r., V KO 38/13 i z dnia 22 grudnia 2021 r., III KO 92/21.

W niniejszej sprawie zachodzi okoliczność skłaniająca do uznania, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga przekazania jej do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, rozpoznając zażalenie S. Z., miałby bowiem oceniać prawidłowość decyzji prokuratora o umorzeniu śledztwa w sprawie sugerowanego przez autorkę zażalenia popełnienia przestępstwa przez sędziego właśnie tego Sądu. W takim wypadku jest wysoce prawdopodobne, że pozostawienie sprawy w kognicji sądu miejscowo właściwego prowadziłoby do pojawienia się, mających cechę racjonalności głosów, w pierwszej kolejności autorki zażalenia, podających w wątpliwość zdolność tego sądu do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy przekazał sprawę do rozpoznania położonemu poza okręgiem łódzkim Sądowi Rejonowemu w Łasku.

[as]